

N:o 15.

Af herr **T. Zetterstrand**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående uppdelning af Stockholms län mellan Uppsala och Södermanlands län samt indragning af Stockholms läns styrelse.

Vid en tidpunkt, då utomordentligt stora kraf från alla håll ställas på statskassan, är det Riksdagens plikt att tillse, huruvida icke å andra sidan utan men för det allmänna anordningar kunna vidtagas, lämdande till minskning i statsutgifterna.

I sådant afseende vill jag nu förorda indragning af Stockholms läns styrelse, hvilken indragning skulle kunna åstadkommas därigenom, att Stockholms län uppdelades mellan Uppsala och Södermanlands län.

Äfven om några äldre historiska förhållanden kunna hafva föranledt, att Roslagen, som tillhör Uppland och Uppsala stift, samt Södertörn jämte Öknebo härad, hvilka tillhöra Södermanland och Strängnäs stift, utbrutits från berörda två landskap och förenats med hvarandra till ett särskildt län, lära dock några välgående skäl svårligen kunna åberopas till stöd för denna egendomliga länsindelnings bibehållande.

Tvärtom borde det väl ur flera synpunkter betraktas såsom ett önskemål att få hela Uppland förenadt till ett län samt hela Södermanland likaledes sammanfördt under en länsstyrelse.

De nya länsgränserna blefve ju därigenom vida mera naturliga, än hvad nu är fallet.

En större öfverensstämmelse mellan den kyrkliga och den administrativa indelningen blefve däraf en följd.

Då de olika delarna af Uppland redan hafva ett sammanhängande nät af järnvägar och landsvägar samt framdeles i ännu högre grad än hittills kunna komma att genomkorsas af kommunikationslinjer och ledningar utaf allehanda slag, borde det väl för samfärdseln, jordbruksnäringen och industrien vara en fördel, om landskapet i dess helhet komme att utgöra en administrativ enhet. Samma skäl tala ock, om ej med samma styrka, för Södermanlands sammanslutning under gemensam styrelse.

Det ur statens synpunkt viktigaste skälet för vidtagande af de nu ifrågasatta anordningarna är emellertid den ej obetydliga besparing i statsutgifter, som därpå skulle uppstå.

Innan jag öfvergår till en kalkyl af denna besparing, torde det emellertid för frågans allsidiga bedömande vara af vikt att tillse, huruvida efter Roslagens förening med Uppsala län samt Södertörns jämte Öknebo härads förening med Södermanlands län de nya länen skulle komma att uppvisa några oproportionerligt höga folkmängds- eller arealsiffror, äfvensom att beröra några andra på frågans afgörande inverkan förhållanden.

Af senaste för mig tillgängliga statistiska uppgifter framgår då: att medan Malmöhus län fortfarande förblefve det folkrikaste med 413,421 innevånare, blefve i anseende till folkmängden det nya Uppsalälänet det 7:e i ordningen med c:a 252,000 samt det nya Södermanlands-länet det 14:e med c:a 217,000 innevånare;

äfvensom att under det Norrbottens län om 105,882 kvadratkilometer förblefve det största, komme det nya Uppsalälänet med en areal af c:a 11,190 samt det nya Södermanlandslänet med en areal af c:a 8,750 kvadratkilometer att efter ytvidden intaga 11:e och 15:e rummen bland rikets län.

Vidkommande härefter antalet fögderier och länsmansdistrikt inom de nya länen, komme Södermanlands län med 5 fögderier och 17 länsmansdistrikt att intaga en medelställning, hvaremot egendomligt nog Uppsala län med 9 fögderier och 36 länsmansdistrikt komme att bland rikets län intaga främsta rummet, enär f. n. Östergötlands län har högsta antalet fögderier eller 8 stycken samt Kopparbergs län har största antalet länsmansdistrikt eller 35 stycken. Men oafsedt att skillnaden i dessa hänseenden emellan det nya Uppsalälänet och de öfriga större länen ej blefve synnerligen stor, vill det synas, som om med hänsyn till Uppsalälänets folkmängd och areal en framtida reducering af dess fögderiers och länsmansdistrikts antal med fullt fog kunde ifrågasättas.

Då Uppsala har ett synnerligen centralt läge inom Uppland och har goda kommunikationer med länets olika delar, och då förbindelsen emellan Södertörn och Nyköping ej är svårare, än som på mångfaldiga ställen här i landet förekommer emellan residensstäder och aflägsnare delar af länen, böra lokala hinder ej möta för sammanslagningarna.

Efter hvad sålunda anförts, vill jag nu söka att lämna en utredning rörande de besparingar, som genom den förändrade länsindelningen skulle kunna ernås.

Till en början skulle en försäljning kunna ske af det vid Drottninggatan inom kv. Skansen här i staden belägna länsresidenset med 1,462 kv.-meters tomtareal och ett taxeringsvärde af 250,000 kronor, hvilken fastighet till omkring $\frac{2}{3}$ tages i anspråk för länsstyrelsens räkning.

Man kunde vidare inbespara de årliga kostnaderna för underhåll, eldning, städning och renhållning inom sagda fastighet samt befriades från eventuella kostnader för framtida nybyggnader å densamma.

Under förutsättning, att de nu utgående lönerna till en länsnotarie, två landskanslister, två landskontorister hos Stockholms länsstyrelse inalles 7,300 kronor tillika med arfvodena åt extra länsnotarier och öfriga extra biträden vid länsstyrelsen jämte vikariatsersättningar inalles 5,650 kronor äfvensom en landsgevaldigerslön 630 kronor komme att motsvara den ökning i utgifterna för Uppsala och Södermanlands länsstyrelser, som uppenbarligen blefve en följd af dessa läns utvidgning, synes man under alla omständigheter kunna påräkna inbesparingar af löner till en landshöfding, en landssekreterare, en landskamrerare, en landträntmästare, en länsbokhållare, två ordinarie och en extra vaktmästare, utgörande jämte nu utgående ålderstillägg 35,150 kronor.

Därjämte komme att inbesparas en förste provinsialläkarelön, utgående med 1,500 kronor jämte två ålderstillägg, hvarterda å 500 kronor, lön till länsveterinär 1,800 kronor samt lön till en förste landtmätare, utgörande med tjänstgöringspenningar 2,200 kronor.

Till förutvarande innehafvare af ofvanomförmälte till indragning af sedda tjänster utgå i närvarande stund pensioner till belopp, öfverstigande 12,000 kronor, men torde årliga besparingen i framtida pensioner dock ej kunna beräknas till fullt så högt belopp.

Den årliga minskningen i statskassans utgifter, som genom den förändrade länsindelningen skulle uppstå, borde med ledning af förestående uppgifter kunna beräknas till:

3 pr. å $\frac{2}{3}$ af länsresidensets i Stockholm tax.-värde	5,000: —
besparing af årsutgifter för sagda fastighet	2,000: —
» » löner till landsstatstjänstemän	35,150: —
» » » » öfriga tjänstemän.....	6,000: —
» » pensioner	8,000: —
	Summa kronor 56,150: —

Med dessa siffror för ögonen finner jag mig föranlåten härmed hemställa,

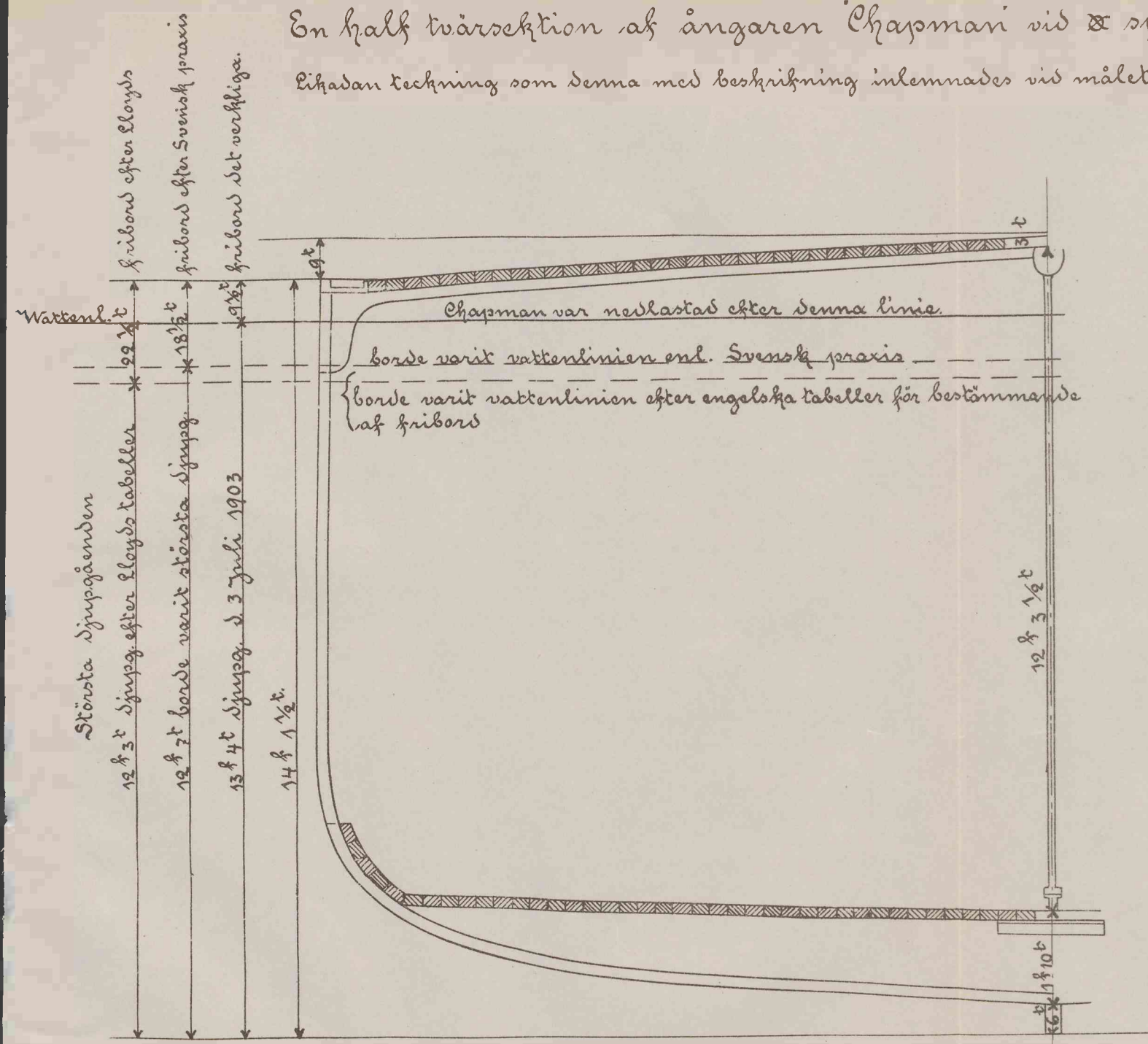
att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhåller, det förslag snarast möjligt måtte för Riksdagen framläggas, gående ut på uppdelning af Stockholms län mellan Uppsala och Södermanlands län samt indragning af förstnämnda läns styrelse.

Stockholm den 20 januari 1904.

T. Zetterstrand.

En half tvärsnitt af ångaren Chapman vid & spantet och under fasta däck.

Likadan teckning som denna med beskrifning inlemnades vid målet å Sthlms rådstufvurätt den 3 September 1903 och till 4te afdelningen

Däckets tjocklek	0 ft - 3 ^t Sv. v. mått
Djup i rummet från däckets underkant till garneringen	12 - 3 ^{1/2}
Distansen från garneringens öfverkant till öfverkant af kölén	1 - 10
Kölén	0 - 6
Från däckets öfverkant midskjeps till kölens underkant	14 - 10 ^{1/2}
Däckets bukt <u>subtraheras</u>	0 - 9
Vinkelräta distansen mellan kölens underkant och däckets öfverkant bordvarts på midten af fartygets längd	14 - 1 ^{1/2}
Fartygets djupgående den 3 juli	13 - 4
Fribordet den 3 juli 1902	0 ft - 9 ^{1/2} tum
Djup i rummet	12 - 3 ^{1/2}
Distans mellan garneringens och kölens öfverkant	1 - 10
	13 - 13 ^{1/2}
Däckets bukt <u>subtraheras</u>	9
<u>Unboulded depth</u>	Sv. f. 13 - 4 ^{1/2} = 13 eng. fot
Lastad för mycket efter Svensk praxis	9 ^t Sv. v. mått
Lastad för mycket efter de engelska tabellerna	13 ^t " " "

Måtten till denna ritning äro tagna efter en ritning som Botala Werkstad lemnat till Öfveringeniör Waldemar Jacobsen vid Bergsund.